

STANOWISKO **Konwentu Powiatów Województwa Łódzkiego**

Spała, 14 kwietnia 2016 r.

w sprawie realizacji zadań z zakresu organizowania i finansowania publicznego transportu zbiorowego

Konwent Powiatów Województwa Łódzkiego wnosi o nowelizację ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym w zakresie rozważenia ustawowego określenia źródeł finansowania oraz w zakresie art. 20 ustawy, poprzez wprowadzenie możliwości stosowania przez organizatora prawa wyłącznego jako formy rekompensaty z tytułu utraconych przychodów.

Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. Z 2011 r., Nr.5, poz. 13 ze zm.) wprowadziła zasadniczą zmianę w zakresie sposobu funkcjonowania i organizowania przewozów transportem publicznym, wyznaczając jako organizatorów jednostki samorządu terytorialnego, właściwe ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów. Ponadto określiła zasady organizacji rynku transportu publicznego zarządzania usługami przewozowymi na tym rynku, a także kwestie związane z dofinansowaniem nierentownych usług o charakterze użyteczności publicznej.

Konsekwencją zmiany organizacji publicznego transportu zbiorowego, poprzez wyznaczenie jako Organizatorów jednostek samorządu terytorialnego, jest nałożenie na te jednostki szeregu obowiązków, w szczególności wygospodarowania odpowiednich środków finansowych oraz zwiększenia nakładów pracy, czego następstwem będzie potrzeba zatrudnienia pracowników do zarządzania transportem publicznym, co w jednostkach dysponujących ograniczonymi budżetami jest zadaniem wręcz niewykonalnym.

Zatem organizator publicznego transportu zbiorowego będzie zobowiązany m.in. do:

- badania i analizowania potrzeb przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej zdolności ruchowej,
- podejmowania działań zmierzających do realizacji istniejącego planu transportowego, albo aktualizacji tego planu,

- zapewnienia odpowiednich warunków funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego,
- określenia przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów,
- przygotowania i przeprowadzenia postępowania prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego oraz zawarcie takiej umowy,
- kontroli nad przestrzeganiem przez operatora i przewoźnika zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego,
- analizy realizacji zaspokajania potrzeb przewozowych wynikających z wykonywania przewozów na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Ponadto to Organizator publicznego transportu zbiorowego powinien posiadać opracowany „Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego”. Wprawdzie powiaty liczące mniej niż 80 tysięcy mieszkańców nie mają obowiązku sporządzania planu transportowego, zatem mogą zawrzeć umowę bezpośrednio z wybranym Operatorem bez konieczności sporządzania planu. Jednakże wobec rozbieżnych interpretacji możliwości późniejszego uzyskania refundacji kosztów ulgowych przejazdów w przypadku braku tego dokumentu, nasuwa się wątpliwość zwrotu poniesionych kosztów. Wdrożenie postanowień ustawy bez stosownej nowelizacji będzie skutkowało ograniczeniem od dnia 01.01.2017 roku ustawowych uprawnień pasażerów do ulgowych i bezpłatnych przejazdów. Będzie to rodzić słuszne niezadowolenie i krytykę ze strony społeczeństwa. Wobec tego należy rozumieć, iż każdy organizator publicznego transportu zbiorowego będzie zobligowany do tworzenia zrównoważonego planu transportowego, co będzie wiązało się z pozyskaniem odpowiednich środków finansowych.

W zakresie art. 20 ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym istnieje niezgodność prawa krajowego z prawem unijnym, czyli niezgodność art. 20 ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym z art. 3 ust.1 rozporządzenia (WE) nr 1370/2007. Polska jest jedynym krajem Unii Europejskiej, w którym organizator nie posiada możliwości stosowania prawa wyłącznego.

Przepisy art 21 ust.2 ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym dają możliwości łączenia linii dla operatora, czyli linii nierentownych z rentowymi, co obniżałoby w znacznym stopniu koszty dla samorządów, z drugiej jednak strony wprowadzają przewoźnika komercyjnego, czyli dodatkową konkurencyjność, bez możliwości zastosowania prawa wyłącznego.

Reasumując, powiaty nie są przygotowane do realizacji powyższych zadań m.in. z powodu braku odpowiednich zasobów ludzkich oraz organizowania i planowania publicznego transportu zbiorowego, ponadto nie posiadają środków finansowych w swoich budżetach.

W związku z powyższym, Konwent uznaje za niezbędną nowelizację przepisów ustawy o Publicznym Transporcie Zbiorowym w zakresie rozważenia ustawowego określenia źródeł finansowania oraz wprowadzenie możliwości stosowania przez organizatora prawa wyłącznego, jak również odroczenie wejścia w życie przepisów ustawy dotyczących stosowania ulgowych biletów tylko przez operatora przez dwa lata.

PRZEWODNICZĄCY
KONWENTU POWIATOWY
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
Przewodniczący
Starostwa Powiatowego
STAROSTA POWIATU PROSZOWICKIEGO